

İslam Dünyasının Haritası Üzerindeki Çatışma

Coğrafyanın Parçalanması mı Yoksa Gücün Kontrol Altına Alınması mı?

Yirmi birinci yüzyılda dünya haritası artık sadece devletleri birbirinden ayıran çizgilerden ibaret olmadığı gibi siyasi sınırlar da artık milletlerin gücünü ölçmenin tek kıstası değildir. Zira her sınırın arkasında bir çıkar hikâyesi, her ittifakın arkasında güç hesapları ve her deniz veya kara koridorunun arkasında ticaret, enerji ve güvenlik akışını kontrol etme yeteneğine kimin sahip olacağına dair bir çatışma vardır.

Tam da bu açıdan bakıldığında, İslam beldelerini sadece coğrafi olarak birbirine komşu olan bir dizi ülke olarak görmek zordur; çünkü bu ülkeler, üç kıtayı birbirine bağlayan bir alana yayılmış, İslam dinine inanmış, Kur'an'ın dili ve yılların silemediği bir tarih tarafından birleştirilmiş olup, dünyanın en önemli deniz ve ticaret yollarını kontrol etmesinin ve devasa enerji kaynaklarına sahip olmasının yanı sıra göz ardı edilemeyecek bir nüfus, ekonomik ve askeri ağırlığa sahiptir. Bu nedenle İslam beldeleri, özellikle de Ortadoğu, hiçbir zaman büyük güçler arasındaki çekişmeden uzak kalmamıştır.

Ancak bugün kendini dayatan en hassas soru şudur: İslam beldeleri üzerindeki uluslararası çatışma sadece ekonomik, siyasi ve jeopolitik mi, yoksa temel hedeflerinden biri, küresel güç dengesini yeniden çizebilecek büyük bir İslam gücünün oluşmasını engellemek mi?

Mevcut çatışmayı anlamak için, bölgenin tarihindeki en büyük dönüm noktasına; yani Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, sömürgeci kafirin Osmanlı Hilafet Devleti'nin yıkmasına geri dönmek gerekir.

1916 yılında İngiltere ve Fransa, I. Dünya Savaşı'nın ardından yapılan daha geniş uluslararası düzenlemeler kapsamında, Hilafet Devleti'ne ait Arap topraklarındaki nüfuz alanlarını ve çıkarlarını ele alan Sykes-Picot Anlaşması'nı imzaladılar. Daha sonra gelen mandalar ve siyasi düzenlemeler de yeni bölgesel düzenin şekillenmesine katkıda bulunmuştur. Nitekim bölgenin haritası; savaşlar, konferanslar, mandalar, devrimler ve siyasi uzlaşmalar gibi uzun bir silsile aracılığıyla şekillenmiştir. Ancak stratejik sonuç açıktır ki bu da: bölgenin, tek bir Hilafetin birleştirdiği geniş bir siyasi alandan, birbirinden ayrı sınırlara, egemenliklere ve ulusal çıkarlara sahip bir dizi devlete dönüşmesidir. O zamandan bu yana bölge; uluslararası ve bölgesel güçlerin her bir devletle ayrı ayrı rekabete girmesine ve bölge üzerinde uluslararası çatışmaların yaşanmasına daha elverişli bir hâle gelmiştir.

Nitekim İslam, bir din olarak ortadan kaybolmadığı gibi sömürgeci güçler de onu yok etmeyi başaramamış; aksine genel olarak tüm toplumlarda, özel olarak da İslam beldelerinde güçlü bir şekilde varlığını sürdürmüştür. Dolayısıyla İslam, ortak dil, ortak tarih, stratejik coğrafi konum, doğal kaynaklar, büyük pazarlar, insan gücü ve askeri kapasitenin birleştirdiği ülkeler, sıradan bir bölgesel güçten ibaret olmayacaktır.

İslam beldesi... gücün coğrafyası

İslam beldelerinin önemi, dünya düzeninin en önemli anahtarlarından birçoğuna sahip olmalarında yatmaktadır. Zira Müslüman ülkeleri; Basra Körfezi, Kızıldeniz, Akdeniz ve Hint Okyanusu'na kıyısı olan, Süveyş Kanalı, Hürmüz Boğazı ve Bâbülmendep Boğazı'nı birbirine bağlayan ve Avrupa ve Asya'daki büyük sanayi merkezlerinin arasında yer alan bir konumdadır. Bu coğrafyanın önemi, enerji ve küresel ticaret nedeniyle giderek artmaktadır. Bu nedenle bölge üzerindeki çatışmanın, deniz geçitleri, enerji kaynakları, pazarlar, tedarik zincirleri, limanlar ve altyapı ağları üzerindeki çatışmadan ayrı olması mümkün değildir.

Fakat mesele sadece coğrafyadan ibaret değildir; zira bölge aynı zamanda ABD, Çin ve Rusya'nın yanı sıra Türkiye, İran, Suudi Arabistan ve Yahudi varlığı gibi büyük bölgesel güçlerin projelerinin de kesişme noktasında yer almaktadır ki böylece bölge, uluslararası çatışmanın bölgesel çatışmayla iç içe geçtiği bir arena haline gelmiştir.

Irak: Irak, belki de merkezi devletlerin çöküşünün taşıdığı tehlikelerin en net örneklerinden biridir. Zira 2003'teki ABD işgali ve Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesinin ardından süreç, sadece otoritenin değişmesiyle son bulmamış; aksine bölgedeki güç dengesi de köklü bir şekilde yeniden şekillenmiştir.

Böylece devlet kurumları çökmüş, yeni siyasi ve askeri güçler ortaya çıkmış, İran'ın nüfuzu ABD'nin denetiminde genişlemiş, ardından Irak, mezhepsel şiddet ve terörle geçen yıllara girmiş ve bu süreç, IŞİD'in ortaya çıkmasına kadar ulaşmıştır.

Savaşı tek bir hedefe indirgemek mümkün değildir; zira ABD'nin güvenlik kaygıları, ABD'nin iç politikası, Yahudi varlığının güvenliği, petrol, Ortadoğu'nun yeniden şekillenmesi ve bölgesel rekabet birbiriyle iç içe geçmiştir. Ancak göz ardı edilemeyecek sonuç şudur; Irak'ın zayıflatılması, bölgesel güç dengesinde büyük bir değişime yol açmıştır.

Bugün ise, ABD'nin gündeminin değişmesinin ardından Irak, mezhepsel savaşların ve güç dengesindeki değişimin acısını çekmektedir; zira ABD ve müttefikleri, İran'ın nüfuzunu Irak'tan çıkarmaya çalıştığı gibi iktidarı Irak'taki Sünnilere geri vermeye de çalışmaktadır. İran ile savaş alanı alevlenmiş olup bu savaşın hedeflerinden biri de İran'ın toprakları dışındaki nüfuzunu azaltmaktır; böylece Irak halkı yeni felaketlerle karşı karşıya kalacak olup, bölgenin haritasında, öncelikle Amerika'nın çıkarlarına ve Yahudi varlığının çıkarlarına hizmet edecek şekilde bir bölünme ve değişiklik meydana gelebilir; bu da (gerçek bir birlik olmaksızın) bölgenin ekonomik refahına imkan veren küçük kantonlarda istikrarlı bir ortam yaratacaktır ki bu da özellikle Amerika'nın çıkarına olacaktır.

Libya: 2011 yılında uluslararası askeri müdahale, Muammer Kaddafi rejiminin devrilmesine yol açtı ancak ülke, istikrarlı bir aşamaya geçememiş, aksine uzun süreli bir siyasi ve askeri bölünme sürecine girmiştir.

İşte burada uluslararası politikada son derece önemli bir kural ortaya çıkmıştır ki bu da; bir rejimi devirmenin, bir devleti kurmaktan çok daha kolay

olmasıdır. Merkezi devlet, boşluğu doldurabilecek bir siyasi proje olmadan çöktüğünde sonuç, açık bir iç çatışma, bölgesel ve uluslararası güçler arasında bir rekabet olabilir ve ülke, bağımsız kararlar alabilen istikrarlı bir devlet olmak yerine, bir nüfuz sahasına dönüşebilir.

Suriye: Suriye, artık sadece uluslararası bir çatışmanın değil, nüfuz çatışmalarının iç içe geçtiğinin daha net bir örneği haline gelmiştir. Suriye savaşı sadece bir iç çatışma olmaktan çıkmış; bilakis bizzat devletin geleceği ve bölgesel sistemdeki konumu üzerindeki bir çatışmaya dönüşmüştür.

Büyük güçlerin, bir ülkenin geleceğine etki edebilmek için her zaman o ülkeyi işgal etmeleri gerekmez; aksine o ülkenin içinde ve çevresinde bulunan güçler üzerinde etki etme gücüne sahip olmaları yeterlidir. Nitekim Amerika, İran'ın Suriye'deki nüfuzunu zayıflattıktan ve gerilimin azaltıldığı bölgeleri kaybetmesiyle Suriye rejimine baskı uygulamaya çalıştıktan sonra, işler istediği gibi gitmemiştir; zira kitleler kendiliğinden harekete geçerek rejimin başını devirmiş ve plan değişmiştir; ancak bu kitlelerin elinde hazır bir proje bulunmadığı için Batılı güçler yeniden devreye girerek eski-yeni planlarını tamamlayabilmişlerdir; böylece rejim, Batılı güçlerin arzusuna göre devrilmemiştir ancak onlar kendilerine bir çıkış yolu bulabilmişlerdir.

Bugün ise Suriye, planlanan gündem kapsamında hizaya sokulmaktadır; zira rejim değişmemiş, aksine sadece rejimin başı değişmiştir; bağımlılık ise olduğu gibi kalmaya devam etmekte ve bölge için planlananlar son hızla yürütülmektedir.

Belki de İslam beldelerindeki en büyük zayıf noktalardan biri, dış güçlerin bölgeyle tek bir blok olarak değil, ayrı ayrı devletler yoluyla muamele etmelerine imkân tanıyan iç bölünmedir.

Türkiye: Türkiye, Müslüman çoğunluğa sahip NATO üyesi olan bir devlet olup önemli bir askeri ve ekonomik güçtür; coğrafi olarak Avrupa ile Asya arasındaki bir bağlantı noktasını kontrol etmekte ve Karadeniz, Kafkasya, Suriye, Irak ve Doğu Akdeniz'de doğrudan çıkarları bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye, sadece bölgesel bir ülke değil, aynı zamanda Amerika açısından gelecekteki bölgesel düzenin şekillenmesinde etkili olabilecek ülkelerden biridir.

(Suudi Basın Ajansı'nın 7/8/2026 tarihli haberinde) geçtiği üzere, bölgede ve dünyada güvenlik, barış ve istikrarı sağlamak amacıyla ortak savunma konusunda bin Selman, Erdoğan ve Şehbaz Şerif tarafından imzalanan bu yeni ittifak, tam anlamıyla bir Amerikan ittifakıdır; zira "Amerika, kendisine sadık bu üç ülkenin bölgede, özellikle de İran'a ve bölgenin Müslüman halkına karşı belirli bir rol üstlenmesini istemektedir." Ayrıca bu husus, **Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Alim Ata İbn Halil Ebu Raşta**'nın 18/8/2026 tarihinde yayınladığı, "Suudi Arabistan-Türkiye-Pakistan Üçlü İttifakı" başlıklı soru-cevapta geçmektedir; daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyenler için bu soru-cevapta ayrıntılar bulunmaktadır.

İslam beldeleri bir yandan dış müdahalelerin acısını çekerken, diğer yandan da kendi büyük merkezleri arasındaki iç rekabetin acısını çekmektedir. Zira **Suudi Arabistan** finansal ve enerji ağırlık ile dini bir konuma sahiptir. **Türkiye**, askeri ve sanayii gücüne ve stratejik bir konuma sahiptir. **İran**, coğrafi derinliğe,

bölgesel nüfuz ağlarına, askeri ve füze kapasitelerine sahiptir. **Pakistan**, büyük bir askeri, nükleer ve nüfus potansiyeline sahiptir. **Mısır ise**, coğrafi, demografik ve siyasi açıdan son derece önemli bir konuma sahiptir.

Bu ülkelerden herhangi biri, günümüz yöneticilerinin yaptığı gibi Batı'nın ayakları altına kapanmayı reddedip İslam ümmetinin çıkarlarını benimsemiş olsa, her türlü denklemi değiştirebilecek güçtedir; böylesi bir durumda sonuç, mevcut durumdan kökten farklı olacaktır. Zaferin nedenlerinin sağlanması ve ağların hakimiyeti olarak adlandırılan modern kontrol mekanizmalarının içine düşülmemesi için, değişimin köklü olması ve ümmet mefhumunu taşıması gerekir.

Toprak Hakimiyetinden Ağların Hakimiyetine

19. yüzyılda ve 20. yüzyılın başlarında nüfuz, toprakların işgali ve doğrudan kontrolüyle ölçülürdü. Bugün ise bir devlet siyasi olarak bağımsız olsa da, güvenliği açısından başka bir devlete, ekonomisi açısından başka bir pazara, teknolojisi açısından üçüncü bir devlete ve mali sistemi açısından ise üzerinde kontrol sahibi olmadığı uluslararası kurumlara bağımlı olabilmektedir. Bu nedenle gerçek bağımsızlık daha karmaşık bir hale gelmiştir; dolayısıyla köklü bir değişim gerekmektedir. Zira yirmi birinci yüzyılda bağımsızlık, sadece bir bayrağa ve sınırlara sahip olmak değil, aksine dışarının ekonomiyi, enerjiyi, güvenliği veya ticareti boğmasına izin vermeden karar alma gücüne sahip olmak anlamına gelmektedir.

Böylece büyük güçler arasındaki çatışma, artık sadece toprakların işgali üzerine bir çatışma olmaktan çıkıp, dünyanın gidişatını, ekonomiyi, ticareti ve güvenliği belirleyen nüfuz ağlarına kimin sahip olacağına dair bir çatışmaya dönüşmüştür.

Her büyük güç, kendi çıkarlarına karşı güç dengesini değiştirebilecek bölgesel bir gücün ortaya çıkmasını engellemeye çalışmaktadır. Bu kural yalnızca Müslüman ülkeleri için geçerli değildir; ancak İslam, kapitalist ideolojiyi temellerinden dinamitleyen bir ideolojiye sahiptir.

Çin, yükselen bir uluslararası güç haline geldiğinden dolayı bir çevreleme politikasıyla karşı karşıya kalırken, Rusya ise Avrupa'nın güvenliği ve kendi nüfuz alanı nedeniyle Batı ile çatışmaya girmiştir. Ancak İslam beldeleri, konum, coğrafya, enerji, nüfus ve hadari derinlik gibi ek bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle, bağımsız bir İslami bloğun ortaya çıkması, sadece bölgesel bir olayla sınırlı kalmayacaktır; aksine küresel bir olay haline gelebilir.

Bu nedenle **Hizb-ut Tahrir**'in bu meselenin bilincinde olduğunu görüyoruz; zira İslami fikri, cisminin ruhu, nüvesi ve hayatının sırrı haline getirmiş ve İslam ümmetini kaldırmak, onu küfür fikirlerinden, rejimlerinden ve hükümlerinden kurtarmak için kendi metodunu benimsemiştir; çünkü parti, Hilafeti yeniden kurmak, Müslümanları birleştirmek ve onları Rabbani ideolojilerini taşımaya teşvik etmek için çalışmaktadır; zira bu ideoloji, kulları kula ibadet etmekten, kulların Rabbine ibadet etmeye yönlendirecek ve bu ümmetin, devletin ve gözeticisinin yokluğuyla birlikte kaybettiği izzetini yeniden kazanmasını sağlayacaktır.

Bugün ümmetin tek eksikliği, kararlılık ve irade, sağlam bir kulpa sıkı sıkıya sarılmak ve tek ve ortağı olmayan Allah'a tamamen güvenmekten başka bir şey değildir; zira zaferin sahibi O'dur. O halde ey Müslümanlar, ey güç ve kuvvet ehli acele edin, davete katılın ve **Hizb-ut Tahrir** ile birlikte Nübüvvet Minhacı üzere Hilafeti kurmak için çalışın.

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ **Size ne oluyor ki, Allah yolunda harcamıyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Elbette içinizden, fetihten önce harcayan ve savaşanlar, daha sonra harcıp savaşanlara eşit değildir. Onların derecesi, sonradan infak eden ve savaşanlardan daha yüksektir. Bununla beraber Allah hepsine de en güzel olanı vadetmiştir. Allah'ın yaptıklarınızdan haberi vardır.** [Hadid 10]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim